

RV1Ģ AVĪZE "ATBALSS"

Novembris – patriotisma mēnesis

Novembris ir mūsu mīlās Latvijas dzimšanas mēnesis, tātad svētki mums visiem!

Var kurpes nomainīt un šalli
Bet dvēseli jau, nu nekā
Es esmu latvietis un būšu
Bez visiem kāpēc, kur un kā.
/G.Račs/

Esam lepni, ka svētku uzrunu pie pieminekļa "Vienoti Latvijai" uzticēja mūsu ģimnāzijas 12.klases skolniecei *Ingūnai Buldurei*.

Lūk, viņas iedvesmas vārdi Latvijai un ikvienam no mums!

Šodien mūsu valsts dzimšanas dienā mēs aizdomājamies par to, ko katram no mums nozīmē "BRĪVĪBA". Cik dārga tā ir? Šie svētki ir kā atgādinājums, ko mūsu tauta ir sasniegusi, cik daudz drosmes, izturības un cerības ir ielikts katrā brīvības centienā. Katru gadu šajā dienā es ar lepnumu ģērbju tautas tērpu, eju svētku gājienā, lai būt kopā ar tiem cilvēkiem, kuriem šī diena ir tikpat svarīga.

Šajā laikā, kad blakus valstīs notiekošais mums atgādina, cik trausla var būt brīvība, ir būtiski, lai mēs apzinātos tās

vērtību un neaizmirstu, ka tā nav pašsaprotama. Mūsu tautai brīvība nav uzdāvināta, tā ir izcīnīta, un ļoti daudzi, kuri to izcīnīja, bija tādi paši kā mēs – tikpat jauni un skaisti, ar saviem sapņiem, mērķiem un iecerēm. Brīvība ir liela atbildība un milzīgs darbs, cienot un sargājot to, kas mums dārgs.

Tā ir iespēja būt pašiem, runāt savā valodā, dzīvot savā zemē un veidot savu nākotni, kādu mēs to vēlamies. Mūs visus vieno tas, ka vēlamies redzēt Latviju drošu, spēcīgu un vienotu.

Vienotība ir spēks, kas palīdzējis izdzīvot cauri laikmetiem, un tieši mūsu draudzība un saliedētība ir tas, kas ļauj mūsu valstij augt un attīstīties. Mēs katrs esam daļa no lielākas kopības – gan svētkos, gan ikdienā. Šī kopība ir mūsu drošības pamats, mūsu plecs, uz kura balstīties, kad nepieciešams spēks un atbalsts. Draudzība un cieņa mūs vieno arī dažādībā un ļauj stiprināt mūsu tautu.

Turēsim šo brīvības sajūtu dzīvu sevī ik dienu!

Novērtēsim to, kas mums ir, un būsim lepni par sevi, saviem līdzcilvēkiem un visiem Latvijas iedzīvotājiem, leposimies ar savu zemi, ar savu valodu, dziesmām un dejām, par katru kopīgi izdzīvotu brīdi. Lai mūsos vienmēr ir mīlestība pret Latviju un spēks to veidot un sargāt!

Lai šodien un ik dienu mūsos mājā lepnums un prieks par mūsu skaisto Latviju!

Saules mūžu Latvijai!

Ingūna Buldure 12.a

Valsts svētku noskaņās piedāvājam intervijas ar cilvēkiem, kas mums blakus, kam tuva Latvija, patriotisms, brīvība.

Ģimnāzijā izdevās sastapt un intervēt *Rometu Pleikšni*, Jaunsargu instruktori un VAM pasniedzēju.

Kāds ir Jūsu ceļš līdz šī brīža profesijai?

-Bērībā darbojos Skautu un gaidu organizācijā, apmeklēju tūrisma pulciņu, vienmēr man ir patikusi aktīva darbošanās. Kad ieraudzīju sludinājumu, ka tiek piedāvāts darbs Jaunsargu instruktoriem,

nolēmu pieteikties.

Kas ir grūtākais šajā darbā un kas, savukārt, rada prieku?

-Grūtākais bija garais apmācību laiks vasarā. Prieku rada apziņa, ka bērni un jaunieši nodarbībās darbojas ar interesi un apgūst jaunas zināšanas un prasmes.

Kā Jūs svinat Valsts svētkus? Ko tie Jums nozīmē?

-Latvijas svētki vienmēr ir bijuši nozīmīgi, tāpēc šajā ziņā nekas daudz nav mainījies

Vienmēr ar ģimeni 11.novembrī noliekam svecītes pie Māras pieminekļa un dodamies lāpu gājienā arī 18.novembrī.

Katru gadu 18.novembrī, ejot lāpu gājienā, tuvojoties Māras piemineklim, sāk skanēt dievnamu zvani, tas man šķiet tāds īpašs mirklis. Esmu pateicīga par to, ka dzīvojam brīvā valstī, ka varam pulcēties kopā un atzīmēt mūsu valsts svētkus.

Kā svētku svinēšana var veicināt patriotismu?

-Viennozīmīgi- kopīga svētku svinēšana vairo patriotismu. Redzot, cik daudz cilvēku piedalās valsts svētku svinēšanā, rodas siltuma sajūta sirdī, apziņa, ka, neskatoties uz dažādām negācijām, mēs mīlam savu zemi.

Ko Jums nozīmē Latvija?

-Tā ir ģimene, mājas.

Intervēja : Katrīna Laputjova

Kas Latvija ir tiem jauniešiem, kas šobrīd atrodas ārzemēs?

*Džūlija Aniņa, 10.klases
skolniece*

Pašreiz es jau kopš augusta mācos un dzīvoju Amerikas Savienotajās Valstīs, Teksasā. 2023. gada oktobrī pieteicos FLEX apmaiņas programmā ar domu, ka nav nekā, ko varu pazaudēt - sliktākajā gadījumā saņemšu atraidījumu, turpretī labākajā - augustā lidošu uz citu kontinentu.

Future Leaders Exchange mērķis ir veicināt kultūras izpratni, procesā mācoties ASV vidusskolās un dzīvojot viesģimenēs 10 mēnešu garumā. Dzīve citā valstī ir ļoti interesanta pieredze, īpaši esot pusaudža gados. Piedzīvoju ļoti daudz "kultūras šokus": dzeramnaudas kultūra, 12 stundu formāts, datumus rakstība, sākot ar mēneša kārtas skaitli, nevis dienas skaitli.

Jāpiemin - ēdiens - milzīgas porcijas, šis ir diezgan stereotipisks piemērs, bet tā patiešām ir!

Taču lieta, ko es patiešām izbaudu, ir sporta veidu treniņi kā viena

no četrām mācību stundām katru dienu. Jā, stundas ilgst 90 minūtes, ierasto 40 minūšu vietā! Līdz ar to ir vairāk brīvā laika pēc skolas, lai piedalītos citās aktivitātēs.

Ieguvumu tiešām ir ļoti daudz, bet lielākais no tiem ir pašizaugsme, tas, cik bieži jākāpj ārā no komforta zonas, nesaprotot valodu un tās īpatnības, atbildot uz jautājumiem: "Kur ir Latvija?" un vai tā esot daļa no kādas citas valsts.

Protams, starpkultūru pieredze - ne tikai būt tūristam, bet aktīvi piedalīties sadzīvē, paralēli attīstot angļu valodas prasmes. Jāatzīst, ka, tikko izlasot jautājumu, pirmā lieta, kas ienāca prātā bija "Latvijā ir mana sirds", protams, Latvijā ir mana ģimene, mājas un man mīli cilvēki, tur patiešām ir daļa no manas sirds, daļa no manas mīlestības pret kultūru, ēdienu, latviešu valodu.

Dzīvojot Latvijā diendienā ļoti bieži var saskatīt visus trūkumus un to, kas nav tā, kā vajadzētu būt, bet prombūtnes laikā patiešām pietrūkst daudzas lietas! Tas pat var būt tik vienkārša līmenī kā rupjmaizes vai kafēra gribēšana.

*Džūlija Aniņa, 10.klases
skolniece*

**Novembrī, valsts
svētku mēnesī,
pastiprināti ir
jāakcentē latviešu
valodas nozīme. Tā
ir valoda, kas vieno
Latvijas ļaudis un
stiprina valsti.**

Intervija ar viedo latviešu valodas un literatūras skolotāju *Irēnu Prikuli*.

Vai esat pamanījusi, kā latviešu valoda mainās jauniešu vidū? Kā Jūs vērtējat šo valodas attīstību - vai tā ir bagātināšanās

vai drīzāk drauds?

-Valodas pārmaiņas ietekmē vairāki faktori: laikmets, reģionālā piederība, sabiedrība, plašsaziņas līdzekļi. Tas, ka valoda mainās, ir dabisks un nepieciešams process, tā ir dzīva, pārmaiņām jānotiek. Valoda ir līdzeklis, kas ļauj jauniešiem izcelties ar izdomu un liecina par radošas iztēles spēju. Jāatzīst, ka jaunieši daudz ietekmējas arī no saviem vienaudžiem, pakļaujas vienaudžu spiedienam. Viena no raksturīgākajām jauniešu valodas iezīmēm mūsdienās ir savas leksikas papildināšana, aizgūstot vārdus no citām valodām (visvairāk no angļu, bet joprojām arī no krievu). Tipisks ir slengs, bet mani satrauc necenzētu vārdu lietošana, ko ik pa laikam nākas dzirdēt. Drauds valodai ir tas, ka liela daļa jauniešu maz lasa, gribu vērst uzmanību dzejnieces **I.Zanderes** teiktajam: „Tie, kuri nelasa grāmatas, bet tikai sarunājas,

patiesībā tā īsti nemaz neuzzina, kas ir latviešu valoda. Jo vairāk mēs lasām, jo gudrāk un precīzāk spējam rīkoties ar valodu.”

Kā, Jūsaprāt, patriotisma izjūta izpaužas valodā? Vai valoda var būt instruments, lai stiprinātu mīlestību pret dzimteni?

-Latviešu valoda Latvijā ir vienojošs spēks, mūsu garīgais mantojums, bagātība, to nedrīkstam zaudēt, jo tā būs sevis apzagšana. Pirmais un galvenais – runāt latviski. Mēs esam dažādi, tāpēc vēl jo vairāk gribu akcentēt, ka valoda ir kā vienotājfaktors, kā veids, kādā vienam otru saprast un nepārst.

Valoda ir mūsu identitātes zīme, mums un jums, jaunieši, ir uzdevums savu latviešu valodu saglabāt kā unikālu un vienreizēju daļu no pasaules valodu pūra. Valoda apliecina mīlestību pret dzimteni, piederību tai,

valodu un dziesmu izjūtu kā latviešu tautas kopējo elpu. Patriotisma izjūtu izpausmes valodā vistiešākā liecība ir publiskās runas konkurss ģimnāzijā valsts svētku nedēļā.

Kādi latviešu literatūras klasikas darbi Jums šķiet visiedarbīgākie, lai rosinātu**skolēnos lepnumu par savu valsti un kultūru?**

-Mēs droši varam teikt, ka esam bagāti ar savas pagātnes kultūras mantojumu. Garīgais mantojums, kas mums ir no iepriekšējām paaudzēm, mums visiem pieder vienādi. Par savu valsti un kultūru lepnumu rosina **A. Grīna „Dvēseļu putenis”**, **A. Čaka „Mūžības skartie”**, **A. Pumpura „Lāčplēsis”** un, protams, daudzi citi literārie darbi. Līdzīgi kā Lielvārdes jostā ieaustajās spēka zīmēs, tā arī **M. Zālītes** rakstītajā libretā rokoperei **„Lāčplēsis”** izjūtu lepnumu par savu valsti. Katrs skolotājs minēs citus daiļdarbus, jo tādu mums ir daudz.

Vai Jūs uzskatāt, ka valsts svētki var būt labs brīdis, lai ne tikai godinātu vēsturi, bet arī pārdomātu latviešu valodas nākotni?

-Brīvība ir un paliek mūsu lielākā vērtība, taču domāt

par latviešu valodas nākotni vajag ne tikai svētkos, bet ikdienā staigāt ar taisnu muguru un droši skatīties acīs, runājot latviešu valodā. Atcerēsimies pirmo Atmosdas laikmeta darbinieku – Kronvaldu Ata, K. Valdemāra, K. Barona –sirdsdegsmi, altruismu, dziļo izpratni par izglītību un spēju domās iztēloties un vārdos izteikt savas tautas nākotnes ideālus. Novembrī, Latvijas valsts svētku mēnesī, mūsos ikvienā patriotisma dzirksts iekvēlojas spožāk, tāpēc uzturēsim dedzību un apziņu, ka Latvija ir bagāta gan ar spējam un talantiem, gan ar varēšanu un gribēšanu. Valodai būs nākotne, ja būs runātāji, valodu dzīvotspējīgu uztur cilvēki, ģimenes.

Kādu tradīciju, Jūsprāt, vajadzētu ieviest skolās, lai vēl vairāk izceltu latviešu valodas un kultūras nozīmi? Varbūt kopīgu Valsts valodas dienas svinēšanu 15. oktobrī?

-Tev, Mārtiņ, ir laba ideja par Valsts valodas dienas svinēšanu 15. oktobrī. Ja iniciatīva nāk no jauniešu puses, tad ir cerība to iedzīvināt. Mums, Valodu (latviešu) un Kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā jomas ģimnāzijas latviešu valodas un literatūras skolotājiem, ir

pieredze Dzimtās valodas dienas pasākumu rīkošanā 21. februārī. Rīkojam konkursu, pildām dažādus atraktīvus uzdevumus, cildinām un svinam savu dzimto valodu kopā ar Rēzeknes vispārizglītojošo izglītības iestāžu 7.-9. klašu skolēnu komandām, jo valoda ir ceļš uz dvēseli un dvēseles izpausmes veids.

Mārtiņš Mikažāns

Skolas avīze atsaucas uz aktuālām norisēm ģimnāzijas dzīvē.

Iestājoties novembra sākumam un visa mēneša garumā, katrs ģimnāzists ne vienu vien reizi ir izgājis cauri otrā stāva gaitenim un pakavējies pie nupat izvietotās rakstnieka Franca Kafkas darbu izstādes "Komplett Kafka" ("Pilnīgi viss Kafka"), kas veltīta viņa 100.nāves gadadienai.

Īpatnējā veidā Kafkas dzīvē

ieskatās ilustrators **Nikolass Mālers**, kurš humoristiskā un groteskā veidā ilustrē Kafkas romānus "Pils", "Amerika" un stāstu "Pārvērtība". Tajā tika ietverti arī viņa dienasgrāmatu ierakstu fragmenti, kas atspoguļo iekšējos pārdzīvojumus, dažādas emocijas, pat bailes.

Kādas ir skolēnu pārdomas par Kafkam veltīto izstādi?

-Skolēni uzskata, ka Kafkas dienasgrāmatu ieraksti atklāj viņa dziļo paškritiku un pastāvīgas šaubas un bailes. "Tas var mudināt lasītājus pārdomāt savas problēmas un to ietekmi mūsu dzīvēs. Dažreiz var padomāt, ka Kafkas darbi ir sava veida robeža starp īstenību un sapni, kas liek ikvienam aizdomāties par to, cik daudz mūsu uztvere par realitāti ir subjektīva un mainīga, par to, kas ir īsts un kas – tikai mana uztvere," atzīst Rēzeknes Valsts 1. ģimnāzijas skolniece. Rakstnieka tēlu neveiksmes

un nespēja tikt galā ar šķietami vienkāršām situācijām liecina par sabiedrības trauslumu un ievainojamību, tad rodas jautājums "Cik bieži mēs paši sarežģījam savas dzīves vienkāršās lietas?".

Kopumā Kafkas darbi mudina lasītājus dziļi reflektēt par visvienkāršākajiem dzīves jautājumiem, reizēm liekot justies neomulīgi, bet vienlaikus piedāvājot ieraudzīt pasauli no neierasta skatpunkta.

Paldies Gētes Institūtam un brīvprātīgajai Emilia Dieckmann par atblastu projekta realizēšanā!

Marta Teicāne un Samanta Ivone

DECEMBRIS- TRADĪCIJU UN BRĪNUMU MĒNESIS

**Es ticu, ka ir
brīnumi**

Es ticu, ka ir brīnumi,
Kas necerēti nāk,
Un daiļu sapņu pasauli
Ap sevi radīt sāk.
Es ticu, ka ir laimība,
Kas svētās liesmās mirdz,
Un, ja tā visa nebūtu,
Vai justu mums tad
sirds?
/J. Poruks/

Avīzes komanda:

*Ingūna Buldure, Beāte Vēkšēja, Paula Esmeralda Deksnē,
Mārtiņš Mikažāns, Katrīna Laputjova, Anete Grudule*

Vizuālais noformējums:

Elizabete Skačkova

Konsultante:

Sandra Stikute

Decembris ir ziemas sākuma mēnesis. Tas ir laiks, kad daba ietinās sniegā, un cilvēki gatavojas Ziemassvētkiem un gada noslēgumam.

Tāds bija novembris avīzes komandas skatījumā.

Atverot durvis decembrim, domājam par gada skaistākajiem svētkiem- Ziemassvētkiem, ģimenes un skolas tradīcijām, par mūsu pārdomām un atziņām gada nogalē.

***Vēlot gaišu
Ziemassvētku
gaidīšanas laiku,
uz tikšanos decembrī!***